

Avstralija

Površje, podnebje, vodovje, rastlinstvo in prst

- **Avstralska planota:** planote + puščave, obdane z nizkim hribovjem. Ayers Rock. Puščavsko in polpuščavsko podnebje (nizke in redke trave + scrub – grmičevje). Jugozahodni del je areičen – rečne struge in slane kotanje se napolnijo samo občasno. Rudarstvo, pašna živinoreja – Z in S.
- S in SV deli: pasati jim prinašajo padavine => vlažno tropsko podnebje. Od obale proti notranjosti: tropski deževni gozd – savana.
- **Avstralska nižina:** kotline (tektonsko ugrezanje). Savansko, polpuščavsko in puščavsko podnebje – odvisno od oddaljenosti od obal. Kotline zapolnjene z naplavinami peska+gline – v njih arteška voda. Arteška kotlina: areična, Eyre. Reke v Murrayevi kotlini – padavine v gorah na V – reki Darling in Murray. Govedoreja, ovčereja.
- **Veliko razvodno gorovje:** staro, nižano. Subtropno vlažno podnebje. Padavine prinašajo JV pasati. Gosta naseljenost. Pridobivanje žit, hlevska in mlečna govedoreja.
- Obalna območja JZ in J celine: sredozemsko podnebje, večja zgostitev prebivalstva, kmetijstvo, turizem.
- Skrajni JV in Tasmanija: oceansko podnebje, listnati gozdovi (evkalipt).

Prebivalstvo

- Najredkeje poseljena celina. 90% v metih ob obalah, v notranjosti samo rudarji in farmarji.
- Jugovzhod države: 2/3 prebivalcev.
- Avstralija je parlamentarna zvezna monarhija v okviru Britanske skupnosti narodov. Glavno mesto je Canberra.
- Aborigini: sedaj imajo državljske pravice, šole, parlament + uzakonjeno pravico do zemlje. Urad za aboriginske zadeve. Največ v Severnem teritoriju, v mestih pa v getih.
- Mestni aborigini živijo na dnu družbene lestvice.
- Tudi Slovenci: s Primorske (ko je v Italiji vladal fašizem), največ v Melbournu in Sydneyju.
- Priselitvena zakonodaja predpisuje letno število in status priseljencev.
- Odkritelja: Tasman (17. stol.) in James Cook (18. stol., JV obala).

- Sedaj jo razdelimo na 6 zveznih držav (Viktorija - Melbourne, Novi južni Wales - Sydney, Queensland - Brisbane, Južna Avstralija - Adelaide, Zahodna Avstralija - Perth, Tasmanija (Hobart) in dva teritorija (Severni teritorij in teritorij glavnega mesta).

Gospodarstvo

- Odvisno od cen surovin in kmetijskih pridelkov na svetovnem trgu - ker veliko izvozijo.
- Južne kotline: ovčerejske in govedorejske farme. Ekstenzivna živinoreja.
- Na območjih, ki na leto prejmejo okoli 600 mm padavin - ovčerejsko-žitne farme.
- Intenzivna živinoreja je razvita v namočenih JV delih in na Tasmaniji; mesna + mlečna govedoreja, tudi prašičereja in perutninarstvo.
- Intenzivno poljedelstvo: vzdolž V obale - dovolj padavin za pridelovanje krmnih rastlin, povrtnin in sadja. Tudi na območjih namakalnih površin - sadje, povrtnine, riž, bombaž, oljnice, vinska trta.
- SV obale: sladkorni trs, tropsko sadje.
- Najpogostejše ind. dejavnosti: živilska industrija, i. prevoznih sredstev, kovinska, vojaška, grafična, tekstilna, elektrotehnična in elektronska industrija.
- Rude: 45% izvoza. Nafta, zemeljski plin, boksit, svinec, diamanti, cink, železo, uran, zlato, srebro, črni premog.
- Rudniki visoko mehanizirani in avtomatizirani.
- Turizem. Veliki koralni greben, Ayres rock.
- Cestni, železniški in morski promet skoncentriran na JZ in JV.
- Dolina Nullabor - najdaljši ravni odsek na svetu.
- Pomemben letalski promet.

